

STERKE LEKDIJK

Culemborgse Veer – Beatrixsluis

Dijkversterking Culemborgse Veer–Beatrixsluis

Het dijkversterkingstraject Culemborgse Veer–Beatrixsluis loopt vanaf het Culemborgse Veer tot aan de Prinses Beatrixsluis in Nieuwegein. Dit gedeelte van de dijk heeft een lengte van 11 kilometer. Het deelproject bevindt zich in de planuitwerkingsfase. We werken het ontwerp voor de dijkversterking verder in detail uit, in overleg met bewoners en gebiedspartners. In deze nieuwsbrief brengen we u op de hoogte van de ontwikkelingen binnen dit project.

WILLEM SMINK
Omgevingsmanager
sterkelekdijk@hdsr.nl
+316 821 482 24

Voorwoord

Terwijl er al geschaatst werd op natuurijs en het WK Voetbal plaatsvond, hebben we hard doorgewerkt aan het plan voor dit deel van de dijk. Er is een plan gemaakt waarin alles samenkomt. Dit noemen we de integrale variant. In deze nieuwsbrief vertellen we u waar we nu staan en wat er aankomt.

Een integrale variant, wat betekent dat?

Dat betekent dat er één plan is voor hoe de dijk eruit moet komen te zien. In de integrale variant komt alles samen: van de waterveiligheidsopgave en het groot onderhoud tot de meekoppelprojecten. Met deze integrale variant staat de basis.

Meer inzicht in wat er moet gebeuren

Deze basis werken we de komende periode stukje voor stukje verder uit. Er is nu in elk geval

duidelijkheid over wat het waterschap waar wil gaan doen. We weten dat we een opgave hebben voor de hele dijk. Maar daarin zitten wel verschillen.

In deze nieuwsbrief geven we meer inzicht in de verschillende opgaven aan de dijk. Daarnaast werkt het waterschap met de gemeente Houten, de gemeente Nieuwegein, de Provincie Utrecht, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat aan diverse meekoppelprojecten in de directe omgeving van de dijk. Daarmee zorgen we voor een veilige dijk. En geven we de geschiedenis van de dijk, de natuur eromheen en de mogelijkheden om er fijn te wandelen, te fietsen of te zwemmen de aandacht die het verdient.

Persoonlijk contact heeft onze voorkeur

We informeren u niet alleen via deze nieuwsbrief,

maar bij voorkeur ook via persoonlijk contact. Daarom gaan we in het eerste kwartaal van 2023 in gesprek met alle grondeigenaren op plekken waar we de dijk willen verbeteren.

En dit jaar volgen nog meer contactmomenten, zoals thematafels en een bewonersbijeenkomst.

We doen op deze manieren onze uiterste best om u goed te informeren op het juiste moment. Heeft u vragen of opmerkingen in de tussentijd? Bel me dan gerust of stuur mij een e-mail.

Ik wens u veel leesplezier en een prachtige winter!

De verschillende opgaven aan de dijk in één plan

De afgelopen maanden is hard gewerkt aan het tot stand komen van de integrale variant. Uit verschillende mogelijke varianten is één plan gemaakt. Hierin komen de beste mogelijkheden samen. Bij het maken van keuzes hebben we alle mogelijkheden zorgvuldig afgewogen. En hebben we zo veel mogelijk uw meningen en inbreng van de inloopavond en de thematafels verwerkt.

Een ontwerp voor een dijkversterking begint grof en wordt steeds preciezer. Zo ook voor de Lekdijk. Het projectteam Culemborgse Veer – Beatrixsluis stelde in de Verkenningfase (2019–2021) de versterkingsopgave vast aan de hand van algemene, gebruikelijke aannames en uitgangspunten. Naarmate meer (grond)

onderzoek in het gebied plaatsvond, kon het projectteam steeds meer lokale gegevens gebruiken. Hierdoor kon het ontwerp steeds preciezer worden gemaakt. Door deze slag te maken is de opgave veranderd ten opzichte van wat eerder met u is gecommuniceerd. We weten nu zeker dat we alleen versterken waar dat écht nodig is. En belangrijker nog, dat we na de werkzaamheden [zie onder] een Lekdijk opleveren die weer voldoet aan de wettelijke veiligheidsnorm. En een dijk die we duurzaam kunnen beheren en onderhouden en waar iedereen weer van kan genieten.

Over de hele dijk gaat wat gebeuren

Het belangrijkste is dat we bijna de hele Lekdijk tussen het Culemborgse Veer en de Beatrixsluis moeten gaan aanpakken. Er zitten wel verschillen in wat er op welke plekken gaat gebeuren. Óf de dijk moet versterkt worden voor de waterveiligheid. Óf er zijn werkzaamheden nodig omdat er groot onderhoud moet plaatsvinden.

Opgave voor de waterveiligheid is klaar

Dat wat nodig is om de waterveiligheid te waarborgen, is door het projectteam vastgesteld en klaar (zie kaart). De laatste stap is nu de definitieve besluitvorming door het bestuur van ons waterschap. Dat betekent dat er duidelijkheid komt voor aanwonenden, bewoners en gebruikers over wat het waterschap aan de dijk gaat doen. Deze integrale variant is het uitgangspunt voor het verdere project. En voor het gesprek dat we de komende maanden met grondeigenaren gaan voeren.

Waterveiligheidsopgave

De dijkversterking is nodig om de dijk weer te laten voldoen aan de wettelijke veiligheidsnorm die door de Waterwet is opgelegd. Rijkswaterstaat en de waterschappen versterken samen onze dijken, zoals de Lekdijk, via het overkoepelende Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Daar waar de dijk niet aan de wettelijke waterveiligheidsnorm voldoet is de beheerder, het waterschap, verplicht deze te versterken. De grond die nodig is om alle maatregelen die nodig zijn uit te kunnen voeren, wordt door het waterschap aangekocht. In het uiterste geval vindt dat plaats door middel van onteigening.

Niet voldoen aan de veiligheidsnorm kan verschillende oorzaken hebben. We noemen dit de faalmechanismen van de dijk. Hiernaast leggen we de verschillende faalmechanismen uit die relevant zijn voor de Lekdijk tussen het Culemborgse Veer en de Beatrixsluis (Piping, Macrostabieliteit, Hoogte).

Onderhoudsopgave Groot Onderhoud Primaire keringen (GOP)

Als de dijk voldoet aan de wettelijke waterveiligheidsnorm, hoeft de dijk niet te worden versterkt. Daar waar geen waterveiligheidsopgave is, wordt wel het Groot Onderhoudsplan uitgevoerd. Dit bestaat uit taludherstel en/of taludverflauwing, herstel van beschadigingen en het onderhoud van de bedekkingen (steenzettingen) van de dijk. De uitvoering van dagelijkse beheer- en onderhoudstaken is heel belangrijk voor het behoud van een veilige dijk in de toekomst. Met het project Sterke Lekdijk dient zich de kans aan om de beheeropgave gelijktijdig te realiseren met de versterkingsopgave. Daarmee is de dijk in één keer op orde, hoeft er maar één keer met de grondeigenaren rondom of op de dijk te worden overlegd en ontstaat er maar één keer overlast voor de omgeving door werkzaamheden. Het waterschap wil de hiervoor benodigde gronden op vrijwillige basis verwerven. Als een eigenaar de grond niet wil verkopen, gaat het waterschap bij groot onderhoud niet over tot onteigening. Wel blijven we ook na de dijkversterking met eigenaren in gesprek om te polsen of de eigenaar de grond alsnog wil verkopen.

Op de gronden die in bezit zijn of komen van het waterschap, wordt waar dat nodig is taludverflauwing, taludherstel en aanleg van een beheerstrook uitgevoerd. Op gronden die nog niet kunnen worden verworven, wordt in overleg met de eigenaar het benodigde groot onderhoud uitgevoerd. Zie ook de uitleg over taludverflauwing en -herstel onderaan deze pagina. Meer informatie vindt u ook op onze website: hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/documenten.

Faalmechanismen

Macrostabieliteit

Bij het faalmechanisme macrostabieliteit kan de dijk aan de landzijde 'afschuiven' (in elkaar zakken) door een te hoge ondergrondse waterdruk onder en achter de dijk.

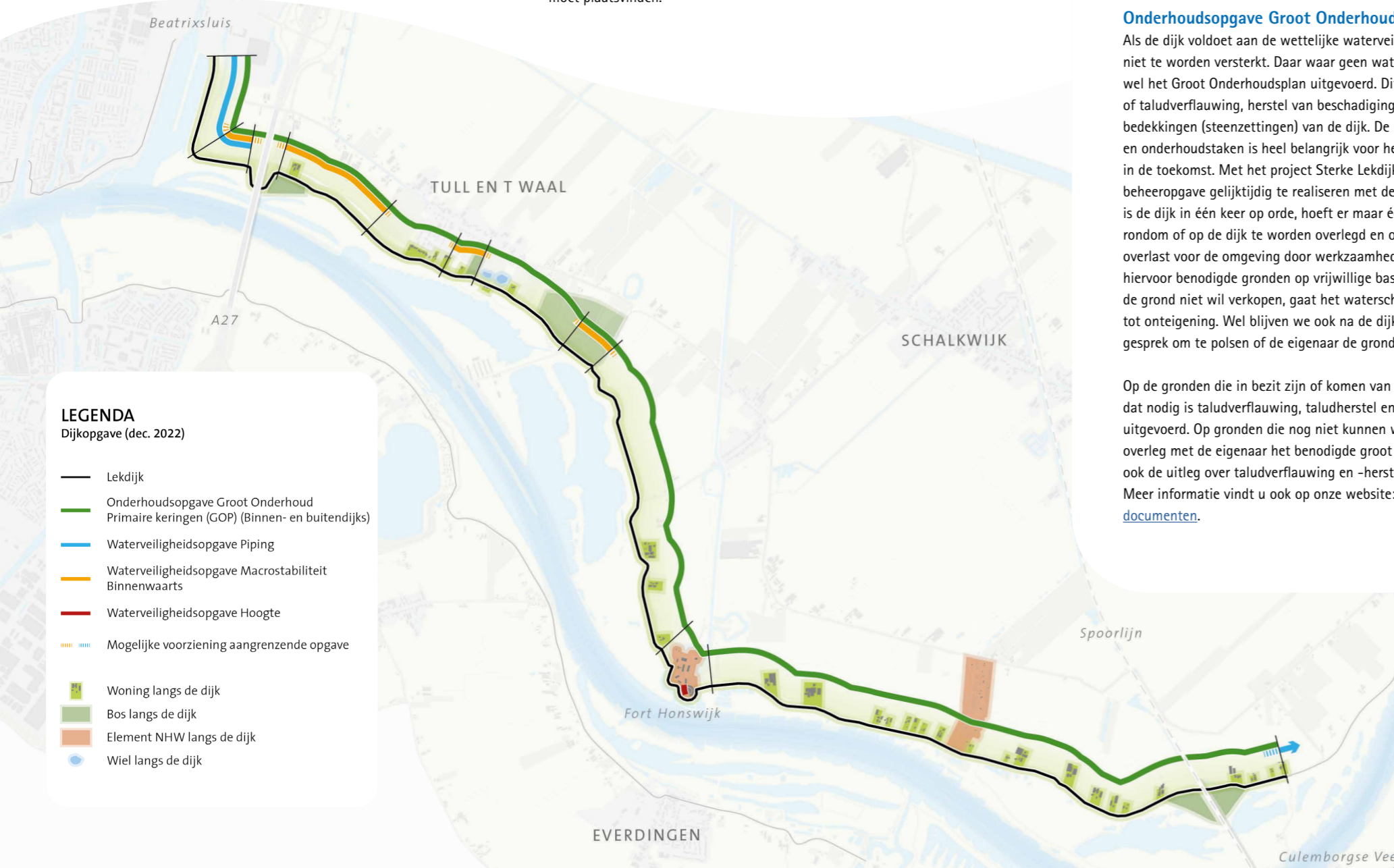
Piping

Bij piping stroomt water via een zandlaag onder de dijk door en komt het achter de dijk weer omhoog. Doordat het water zand meeneemt ontstaat na een tijd een doorgaande verbinding met het rivierwater en het land achter de dijk. Dit leidt tot een verzwakte dijk en mogelijk tot het bezwijken van de dijk.

Hoogte

De dijk is te laag, of te beschadigd en het water kan er (bijvoorbeeld bij veel wind) overheen stromen. Als de dijkbekleding onvoldoende sterkte heeft om dit overstromende water te weerstaan, kan een bres (een ruimte in de dijk) ontstaan waardoor de kering uiteindelijk faalt. Dit faalmechanisme is alleen zeer lokaal aan de orde bij Fort Honswijk.

Taludverflauwing- en herstel

Taludherstel of taludverflauwing is nodig om de veiligheid van de dijk ook in de toekomst te kunnen waarborgen. Het talud is het schuine gedeelte van de dijk. De helling van het talud moet een hoogteverschil van 1 meter overbruggen over een breedte van minimaal 3 meter. We spreken dan over een verhouding van 1:3. De meeste taluds van de Lekdijk zijn oorspronkelijk in die verhouding of flauwer aangelegd. Met taludverflauwing en

-herstel gaan we ervoor zorgen dat de schuinite van de dijk weer 1:3 wordt. Daar waar de dijk oorspronkelijk iets steiler was spreken we van verflauwing (onderaan de dijk wordt de dijk iets breder). Waar de dijk oorspronkelijk al een talud van 1:3 had, spreken we van herstel, en zorgen we dat dit wordt hersteld naar de oorspronkelijke helling.

Hoe gaan we verder?

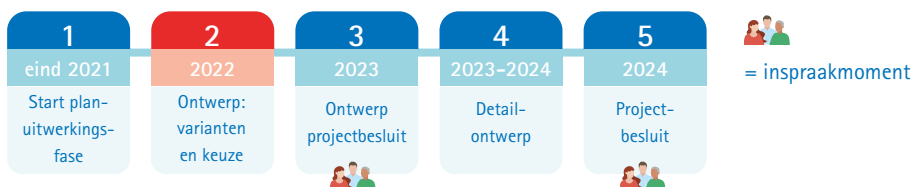
In gesprek

Nu wij duidelijkheid kunnen geven over wat er waar gaat gebeuren, lichten we dit graag persoonlijk toe. We begrijpen namelijk goed dat u hier vragen over heeft. In het eerste kwartaal van 2023 gaan we daarom in gesprek met alle eigenaren die grond bezitten op plekken waar we de dijk willen verbeteren. Zo kunnen we ieders individuele situatie bespreken.

Thematafels

Eind januari organiseren we een vervolg op de thematafels van vorig jaar. In kleinere groepen kunnen bewoners die in dezelfde thema's geïnteresseerd zijn samenkomen. Zo kunnen zij per onderwerp meedenken en vragen stellen.

Planuitwerkingsfase (eind 2021 tot en met 2024)

Onderwerpen van de thematafels zijn: Tull en 't Waal, uiterwaarden, verkeer & recreatie en agrarische belangen. Inmiddels zijn de uitnodigingen verstuurd naar de deelnemers die de vorige keer aanwezig waren. Heeft u geen uitnodiging ontvangen? En wilt u graag aanwezig zijn? Neem dan contact met ons op. Stuur hiervoor een e-mail met uw gegevens naar sterkelekdijk@hdsr.nl of bel met Idwer de Vries via 06 - 37 28 03 03.

Informatieavond

De vorige informatiebijeenkomst was alweer op 12 mei 2022. Daarom is het in februari 2023 tijd voor een nieuwe bewonersavond. Deze is openbaar en hierbij is iedereen welkom. We zullen de integrale variant verder toelichten en er is natuurlijk ruimte voor uw vragen. De exacte locatie en datum volgen nog. We hopen u daar te zien!

Weer een jaartje dichterbij realisatie!

Allereerst wens ik u, alle dijkbewoners, -gebruikers en -genieters, natuurlijk een spetterend nieuwjaar!

Afgelopen jaar, 2022, was een bewogen jaar: stijgende energieprijzen, hoge inflatie en ingewikkelde discussies over stikstof. En voor de deur is het waterschap ook nog bezig met een dijkversterking. Ik snap dat dat soms onzekerheid met zich meebrengt. In 2023 werken we toe naar het definitieve projectplan. Dan kunnen we u hopelijk de langverwachte duidelijkheid bieden.

Alle maatschappelijke ontwikkelingen hebben ook invloed op de dijkversterking. We doen ons best om onder die onzekere omstandigheden de vaart erin te houden en u te blijven betrekken.

Verkeersveiligheid is en blijft een thema, ook voor het traject Culemborgse Veer - Beatrixsluis. Iedereen heeft hier een mening over. De proefvakken bij Amerongen hebben veel los gemaakt. Wij gaan nu met gemeenten en provincie verder in gesprek over de inrichting van de weg ná de dijkversterking. Want bij hen ligt primair deze verantwoordelijkheid. Laat het uw gemeente(raad), de provincie of ons weten wat u vindt! Tot ziens op of bij de dijk.

ELS OTTERMAN
Hoogheemraad

Onze samenwerkingspartners:

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Deelproject Culemborgse Veer-Beatrixsluis valt onder het project Sterke Lekdijk, dat deel uitmaakt van het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Dit is een landelijke aanpak om dijken in heel Nederland veilig te houden en de waterveiligheid van ons land te waarborgen voor nu en in de toekomst.

Contact en meer informatie

Meer informatie vindt u op: www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/culemborgse-veer
Met vragen over het project kunt u mailen naar sterkelekdijk@hdsr.nl of contact opnemen met omgevingsmanager Willem Smink: 06 8214 8224.

Digitale nieuwsbrief, laatste papieren editie

Dit is de laatste keer dat we een papieren nieuwsbrief uitbrengen. Vanaf de volgende editie zal de nieuwsbrief alleen nog digitaal verschijnen. Zo blijft u automatisch op de hoogte van de ontwikkelingen rond het project Culemborgse Veer - Beatrixsluis. Aanmelden kan via: www.hdsr.nl/buurt/sterke-lekdijk/culemborgse-veer

Colofon

Hoogheemraadschap
De Stichtse Rijnlanden
Postbus 550,
3990 GJ Houten

Projectbureau 'Sterke Lekdijk'
www.hdsr.nl/sterkelekdijk/cub
sterkelekdijk@hdsr.nl

